

Litera 13

Revistă manifest

Mișcarea Litera 13 la Salonul Axis Libri

Galați, 16 decembrie 2015

Păreră de cititor –
**JURNAL de Adelina
POP**

Lucia PĂTRAȘCU
p.15

**Ispitele Adevărului...
sau despre tragedia
de-a mai fi frumos în
lume!**

A.G. SECARĂ
p.19-20

- Festivalul *Prietenia cuvintelor*, ediția a V-a, Galați • Hortensia Papadat-Bengescu 139 de ani de la naștere
- Împlecitele limbi ale ceasului albastru • Poezii de Ion UNTARU, AI FRANCISC și Daniela VOICULESCU.

Cinstea nu este o vocație, cinstea este o opțiune

Codrina Codruța TUDORIU

Editorial

Să fim, să nu fim. Să fim! Dincolo de acele încercări proaste și neadevărate. Redimensionarea ideii și a faptelor. Haideți! Știm că se poate! Că nu e depășit. Cine? Haideți să-i spunem *concept*, deși s-ar putea să fie prea mult! Rămânem la *nivelul cuvântului* (căci acesta a fost, înainte de toate). Am cam uitat de calitatea de a fi cinstit. În dicționare cinstea este numită *probă a binelui, virtute, ospăț, ospățare* (dragul de Creangă – știa `mnealui ce știa). Cred că ne familiarizăm cu această idee, de la mămici, de la tătici, de la bunici. Ne învață ce înseamnă *cinstea*, ce înseamnă *onoarea* (*Să nu minți, să nu greșești, să îți recunoști greșeala dacă ai făcut-o...*). Cumplit este gândul că-ți va fi pe jumătate iertată...). Apoi, *te umpli* de ideea de a fi cinstit prin școală. Aici, este fixată ideea de *cinste*, în următoarea ordine de idei. Extremele, bată-le vina! Unii sunt atât de legați de acest gând, încât nici în ruptul capului nu ar călca în picioare valoarea cuvântului *cinste*. Alții sunt atât de meschini, încât încalcă orice legătură umană, pentru a-și atinge scopul, prin urmare, sunt gata să necinstească valorile cu care au fost crescuți. Ei sunt cei care-și recunosc acțiunile, fără teama de a fi judecați.

Există, bineînțeles, zona de mijloc, în termeni și acțiuni vagi, ce lasă loc de interpretări: una fac, alta zic! Prin acțiune, fac parte din a doua categorie, dar prin cuvânt, sunt fără pată. Și cum omul este zicerea, iar nu acțiunea, să-i credem pe cuvânt. Așadar, este *cinstea* o opțiune? Este *cinstea* o virtute? Poate fi moștenită, ca fiind cea mai prețioasă dintre calități? E depășită? Mai contează? Este subiectiv, desigur! Este cumplit să știi că o idee valabilă pentru o colectivitate pare depășită la nivel subiectiv.

Cât de *cinstit* ești cu tine însuși?

Cuprins

Pagina

- 1 - *Cinstea nu este o vocație, cinstea este o opțiune* – Codrina Codruța TUDORIU
 2 - *Cuprins*
 3-4 - *Mișcarea Litera 13 la Salonul Axis Libri* – Frimu GHINEA
 5-6 - *Împleticitele limbi ale ceasului albastru* – Virgil ANDRONESCU
 7 - *Festivalul Prietenia cuvintelor, ediția a V-a, Galați* – Mihai VINTILĂ
 8 - *Jocul de-a vacanța al Teatrului Maria Filotti din Brăila, pe scena Teatrului Odeon* - Codrina Codruța TUDORIU
 8 - *Sonete sub acoperire* – Mihai VINTILĂ
 9 - *Brăila, Ruginoasa și ...poștalionul istoriei* - Vasile MANDRIC
 10 - *Noi apariții*
 11 - *Vasile al II-lea Bulgaroctonul (Ucigașul de bulgari)* - Zeno HALUPA
 12 - *Vizitarea unei expoziții nu dăunează grav sănătății!* - Hugo MĂRĂCINEANU
 13 - *Veșmântul și podoabele din zona istorică a Brăilei de la daci și până în prezent. Perioada daco-romană și perioada migrațiilor* - Ioana GRIGORE
 14 - *Hortensia Papadat-Bengescu 139 de ani de la naștere* - Mihai VINTILĂ
 15 - *Păreră de cititor* – JURNAL de Adelina POP - Lucia PĂTRAȘCU
 16-18- *Recenzie Poeții în cetate - antologie lirică* - Dumitru ANGHEL
 18 - *Noi apariții la Editura InfoEST*
 19-20 - *Ispitele Adevărului... sau despre tragedia de-a mai fi frumos în lume!*- A.G. Secară
 21 - *Evenimente culturale brăilene, octombrie – decembrie 2015* – Mihai VINTILĂ,
 21 - *Zig-Zag*
 22 - *Poezii* - Ion UNTARU
 23 - *Poezii* - AI FRANCISC
 23 - *Poezii* -Daniela VOICULESCU
 24 - *Reflexii* - Georgiana TUDOR

Abonamente

Se pot face la redacție. 20 lei/4 numere.
 Trimiteți un mandat postal pe adresa redacției pe numele Mihai Vintilă.

Numărul curent s-a finalizat în ianuarie 2016

Vinzi și Cumperi

Info Anunțul

Anunțuri gratuite

www.InfoAnuntul.ro

Nu e necesar cont. Anunțurile apar imediat!

Litera 13
Revistă manifest

Director onorific : Ion Bălan
Redactor șef : Mihai Vintilă
Secretar : Alexandrina Iordache

Rubrici : Dumitru Anghel,
 Armanda Filipine,
 Hugo Mărăcineanu,
 Alexandru Halupa,
 Virgil Andronescu,
 A.G. Secară,
 Lucia Pătrașcu,
 Zeno Halupa

Aprirö
Tech SRL

Editura InfoEST
Redacția : Str. Principală, nr. 2,
 com. Siliștea, jud. Brăila,
 Cod poștal 817140

E-mail office@infoest.ro
vintilamihai@yahoo.co.uk

ISSN 2393 – 1248

ISSN-L 2393 – 1248

Mișcarea **Litera 13** la Salonul **Axis Libri**

Frimu GHINEA

Miercuri 16 decembrie 2015 de la ora 13:00 Biblioteca Județeană V.A. Urechia Galați a organizat o Ediție Specială a Salonului Literar **Axis Libri**. La această întâlnire au fost invitați a-și lansa volumele și membrii Mișcării literare **Litera 13** Alexandru Halupa și Mihai Vintilă cu *Fior decadent* și, respectiv, *Adevăruri mari scrise cu litere mici*.

Alături de ei la eveniment a mai lansat un volum de *Sonete* și scriitorul brăilean Vasile Mandric. Tot în cadrul aceleiași manifestări au mai fost prezentate și cărțile *Reprezentanțe consulare europene la Galați în prima jumătate a secolului al XIX-lea* – autor- Ana-Maria Cheșcu și *Îmi amintesc de o zi de școală. Dante: Infernul în cânturi și terține alese* de Antonio Rizzo.

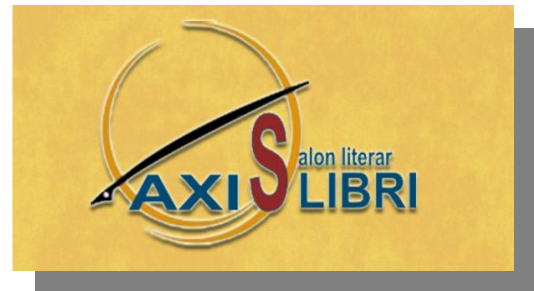
A.G. Secară (cu microfonul) în plină acțiune critică, lângă Gheorghe Gurău, gânditor, la dreapta sa

Theodor Parapiru, Alexandru Halupa, Mihai Vintilă

Alexandru Halupa și Mihai Vintilă au fost prezentați publicului de directorul instituției și amfitrionul salonului scriitorul Zanfir Ilie . Cei doi au susținut și un mic recital de poezie după ce cărțile lor au fost comentate în notă critică.

Nu trebuie uitat a fi menționat aici că întregul eveniment a fost mult mai lung, iar membrii mișcării au avut doar un moment care speră ei să fi fost interesant pentru public.

public

Gheorghe GURĂU

Epigrame dedicate brăilenilor

Din Brăila la Galați
Dunărea sper că aude
Scritorii ne sunt frați...
Iar politicienii ...iude!

**Domnului Alexandru Halupa
Pentru volumul *Fior decadent***

Printr-un studiu mai atent
Pot a spune, nu prea ține
Nu fiору-i decadent...
Ci societatea-n sine!

**Domnului Vasile Mandric
pentru volumul *Sonete***

Îmi plânge inima curată
Când văd cât e de cântată
Această carte de sonete ...
De ... fabricanții de sonete!

**Domnului Mihai Vintilă
pentru volumul
*Adevăruri mari scrise cu litere mici***

Pentru vorbele curate
De Vintilă aici citite
Pot a spune-s minunate
Dar păcat că-s iscălite!

Ilie Zanfir

Vasile Mandric și Ana-Maria Cheșcu

Împleticitele limbi ale ceasului albastru

Tic-tac, tic-tac, tac mâlc toți!

În numărul 3/2015 al revistei *Litera13* încheiam articolul *Brăila - capitală culturală europeană?* cu următoarele ziceri optimiste: *Da, avem teatru, avem bibliotecă, avem muzeu și cam atât. Și ce-i cu asta? Cu acestea am rezolvat totul?!* Din câte se vede, concret vorbind și acum, nu am rezolvat nimic.

Cel puțin orașele care au rămas în cursa pentru câștigarea titlului au început acest drum, în urmă cu mai mulți ani, Timișoara, Baia Mare, Cluj-Napoca și Bucureștiul, acestea au și avut câștig de cauza înaintea altora precum Brăila care s-a apucat, cică, de treabă în urmă cu un an. Rezultatul se vede și este foarte bine reflectat în scurtmetraj-ul prezentat în față Comisiei Internaționale de Jurizare.

Grupul de inițiativă care s-a ocupat de Proiectul Brăila capitală culturală europeană 2021 a realizat... Ce a realizat? Este clar ce au realizat, din moment ce nici măcar nu ne-au spus de pe al câtelea loc au picat cu brio examenul. Ar fi interesant să știe și brăilenii cum și cât sunt de apreciați de concetățenii lor, dar și de lumea civilizată de dincolo de granițe. Și oare câți bani s-au cheltuit în toată această aventură?

Scriam în articolul precedent că va fi o lupta acerbă și că nu va fi deloc ușor să te califici într-o astfel de competiție. S-a adevărit!

Nici oamenii implicați și nici filmulețul nu oglindesc următorul fapt : de ce lipsesc instituțiile culturale de forță ale Brăilei din peisajul brăilean prezentat ca unul de *ev mediu întunecat*, dar nimeni nu vorbește despre imaginile grotești, nimeni nu ne lămurește care este de exemplu legătura lui Dan Helciug cu Brăila. Doar pentru faptul că s-au pozat unii cu el și apoi s-au lăudat cu o poză pe coperta paginii de *facebook*?! Și nici de ce personajul reprezentând viitorul culturii locale, ajunge și dispăre tocmai din fața *casei cu stafii* pentru a apărea și dispărea din nou la și dincladirea *Lyra* și, de aici, în sala Darclée a *Casei Tineretului*.

Virgil ANDRONESCU

Nimic și nimeni nu ne luminează despre lipsa imaginilor de ansamblu ale municipiului, ne putem lăuda cu unele sensuri giratorii nou-nouțe sau cu asfaltările de toamna-iarnă, așa că întreaga operațiune rămâne adâncită în... *secretul hrubelor istoriei* până dincolo de descoperirea iluminatului electric, chiar și cu lanternă. Aproape că întregă inacțiune a filmului se desfășoară la lumina întunericului, suspans-ul fiind servit cu încetinitorul prin locuri care mai de care mai părăginite. Privim cu interes doar cum *Zâna Măseluță* dă limbile *Ceasului* înapoi.

S-au strâns propuneri, multe dintre ele aberante și prostești, s-au donat bani, câte 10 lei, în cutia milei. Nu s-a făcut niciun fel de campanie de promovare ci de fiecare dată s-au lipit, precum...melcii, de activități inițiate și realizate de *Biblioteca Județeană* Panait Istrati, de *Muzeul Brăilei* Carol I ori de *Teatrul Maria Filotti*, dar și de festivaluri și alte evenimente desfășurate în județul Brăila și cam atât! Și culmea ironiei, niciuna dintre aceste instituții emblematice ale Brăilei nu apare în scurtmetraj-ul de aproape 20 de minute deși unii dintre conducătorii acestor instituții au fost parte din conducerea colectivă a Asociației Brăila capitală culturală europeană 2021! Când și unde au ieșit în Brăila pentru a sta de vorbă serios cu cetățenii din toate zonele socio-profesionale? Credem că de la fiecare cetățean se putea lua câte o idee bună, iar planul de bătaie ar fi fost unul mai bun, nu câștigător pentru că este imposibil într-un astfel de târg condus de o asemenea administrație.

În vară s-au făcut de râsul întregii țări la Constanța, acum ar trebui să dea socoteală printr-un raport real și obiectiv, despre întreaga desfășurare a competiției în care au fost implicați onorabili cetățeni care în numele municipiului Brăila și-au asumat o obligație atât de importantă!

(urmare din p.5)

Tot la Constanța, reieșea din declarațiile *unor oficiali*, cu privire la propunerile demne de luat în răs că s-a realizat un foarte interesant exercițiu de stimulare a imaginației, creativității și că s-a dorit ascultarea tuturor ideilor cetățenilor brăileni. Unde, când, cu cine și cum? Nimeni nu vrea să se știe și toți (*tic) tac.*

Dacă se dorea cu adevărat să se facă ceva bun pentru Brăila și cetățenii ei, se apucau serios de treabă cu cel puțin trei ani în urmă așa cum au făcut cei din Baia Mare, București, Cluj-Napoca și Timișoara. Toate acțiunile socio-culturale deveneau într-adevăr un adevărat catalizator pentru o schimbare reală în cultură orașului dar și în ceea ce privește dezvoltarea generală care să producă schimbări majore culturale, sociale și economice pe termen mediu și lung. Unde găsim aceste deziderate împlinite? Și câtă speranțe ne puseserăm!

Din ziua în care s-a dat rezultatul este plin internet-ul, mai ales pe rețelele de socializare, de (*auto*) *laude* și (*auto*) *aprecieri* la adresa bravilor concetățeni: ba că este un pas înainte, ba că un succes al perdanților etc. Certuri interminabile... Zvonistica, folclorul urban, scepticismul sau dorința de a recunoște neapărat utopiile unora sau altora au rămas în urmă, adevărul, realitatea și concretul ne vorbesc acum necruțător, cu un rânjet sarcastic în colțul gurii: preconizata cifra de două milioane de turiști nu se va mai revărsa peste Brăila și rămâne doar o ... glumă proastă în istoria contemporană. Măcelul, pardon, toaletizarea copacilor continuă, gropile se adâncesc în asfalt deschizând alte hrube murdare, prăfuite de atâta străvechime (după cum sesizează și personajele filmului). Bine că nu s-a filmat panoramic pentru că s-ar fi văzut mormanele de excremente de pe străzi. Șomerii continuă să își omoare timpul spărgând semințe în fața blocurilor, antrenându-se de zor pentru anul ... **2221**, haitele de câini își continuă înmulțirea că tot este sezon! Mijloacele de transport în comun continuă să fie scena unor spectacole grotești atunci când nu sunt oprite în garaj pentru te miri ce defecte iar, călătorii așteaptă ca proștii prin stații. Cetățenii din gheto-uri își continuă viața uitați de autorități la marginea societății. Copiii îi întrebă pe părinți când vine Moș Crăciun că nu se vede nici măcar un semn prin oraș, iar părinții răspund *ho-ho-ho*, când va deveni Brăila capitală culturală europeană în ... **2221!**

Și după cum îi era replica teleormăneanului din Siliștea-Gumești, dacă ei ne-au luat de proști în sinea lor, noi de ce să nu le-o zicem?!

Da, avem teatru, avem bibliotecă, avem muzeu și cam atât. Și ce-i cu asta? Cu acestea se vede că nu am rezolvat nimic. Nici Dunăre nu mai avem! Doar stafiile trecutului ne mai bântuie încă și întrebarea legitimă: oare cine va mai da limbile ceasului în...**2221?**

Tic-tac, tic-tac, tac mâlc toți!

Secvențe din filmul
Brăila 2021 - Quantum Culture
 Producător: Castel FILM

Regia: Ronella Sezonov Popescu

Festivalul *Prietenia cuvintelor*, ediția a V-a, Galați

Mihai VINTILĂ

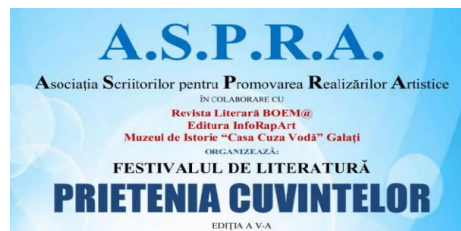

Festivalul de literatură *Prietenia cuvintelor* a ajuns la a V-a ediție. Parcă mai ieri eram la prima! În 30 noiembrie în sala mare a *Muzeului de Istorie Casa Cuza Vodă* a avut loc această tradițională întâlnire a oamenilor de litere din sud estul României. Au fost prezenți scriitori din Galați, Brăila, Tulcea, Constanța, Mureș și, desigur, public. A fost și un reprezentat din Republica Moldova în persoana lui Alexandru Cocetov.

Președintele acestui festival a fost Domnul Petre Rău, scriitor și publicist, director al revistei literare *Boema* din Galați iar coordonator responsabil cu promovarea evenimentului scriitorul gălățean Valeriu Valegvi.

Programul anunțat a fost amplu și a început cu prezentarea antologiilor *Primăvara metaforelor* și *Eternitatea unei emoții* editate de A.S.P.R.A. și publicate de Editura InfoRapArt din Galați în anul 2015. Au urmat apoi lansările de cărți după cum urmează : Cezarina Adamescu (Galați) cu mai multe volume, Constantin Oancă (Tecuci) cu volumul *Ochiul lui Homer*, Denisa Lepădatu (Galați) cu poezie - *Compoziție în alb*, Aurica Istrate (Galați) *Mâini adunate în poală*, Irina Neagu (Costache Negri, Galați) cu romanul *Peleenii*, Dan Movileanu (Tecuci) cu *Mitologica arhitectură a frigului*, Ioan Fărcășanu (Galați) - *Contraste sub cupola albastră* și Petre Rău (Galați) cu volumul de poezie *Îndrăgostirea de zmeu*.

Au mai fost prezentate cărți în prezența autorilor scrise de Viorel Darie, Andra Elena Pelineagră, Claudia Groza, Alexandra Chimirel, Mihai Baicu, Nicolae Mărunțelu.

Tradiționala decernare a premiilor revistei literare *Boema* pentru anul 2015 a recompensat următorii autori :

- Valeriu VALEGVI (Galați)
- pentru întreaga activitate literară,
- Olimpiu VLADIMIROV (Tulcea)
- pentru întreaga activitate literară,
- Tatiana Scurtu MUNTEANU (Galați)
- pentru poezie,
- Aurica ISTRATE (Galați)
- pentru proză,
- Alexandru COCETOV (R. Moldova)
- pentru eseu,
- Dumitru ANGHEL (Brăila)
- pentru cronică de carte.

Premiile Editurii InfoRapArt

- Cezarina ADAMESCU (Galați)
- pentru colaborare literară prodigioasă,
- Denisa LEPĂDATU (Galați)
- pentru colaborare literară prodigioasă,
- Irina NEAGU (C. Conachi - Galați)
- pentru debut editorial,

Diplome de excelență

- Dionisie DUMA (Tecuci)
- la împlinirea vârstei de 75 de ani,
- Coriolan PĂUNESCU (Galați)
- la împlinirea vârstei de 70 de ani.

Diplome de merit

- pentru colaborare prestigioasă în cadrul Cenaclului literar on-line *Noduri și Semne* :

- Tudor Gheorghe CALOTESCU (București),
- Roland Florin VOINESCU (Constanța),
- Dorian MARCOCI (Târgu Mureș).

Și în acest an un grup de scriitori brăileni a fost prezent la eveniment. Am remarcat în sală pe Valentina Balaban, Stela Șerbu-Răducan, Violeta Craiu, Lucia Pătrașcu, Constanța Abălășei-Donoșă și Florin Meșca.

Jocul de-a vacanța al Teatrului Maria Filotti din Brăila, pe scena Teatrului Odeon.

cronică teatrală

În luna noiembrie a anului 2015 au urcat pe scena bucureșteană a Teatrului Odeon, actorii brăileni cu piesa *Jocul de-a vacanța* de Mihai Sebastian în regia lui Erwin Șimșensohn. Piesa nu s-a vrut nicicum un joc al uitării, ci mai degrabă proiecția unei lumi general-valabile, fără a lăsa însă, impresia comunului, a banalului, ce rămâne prezentă, permanent. Pe Mihail Sebastian l-a amestecat, se pare, după cum el însuși mărturisea, tentația culiselor, a sălii de teatru și a afișelor.

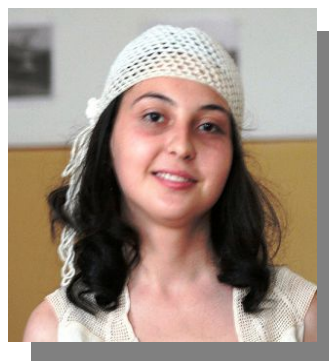
Întâlnirea cu o piesă brăileană, într-un alt spațiu decât Teatrul Maria Filotti este de fiecare dată emoționantă și inedită prin reacțiile pe care le primești din partea publicului străin (sau familiarizat) de (cu) tot ceea ce se întâmplă în această lume.

Vacanța pare o realitate deja sfârșită, când motorul acțiunii de-abia se aprinde, pentru că în permanență, personajele dau impresia refuzului materialității, trăind în lumea ideilor.

Corina (Corina Moise) contrastează prin stări și acțiune, devenind un paradox: este reversul propriei sale firi. Ștefan Valeriu (Emilian Oprea) este personajul plin de poezie, căruia jocul pare să-i scape de sub control, odată ce Corina își face simțită prezența, iar Maiorul (Marcel Turcoianu) și, mai ales, Bogoiu (Valentin Terente) își doresc să răvășească universul intim al celuilalt prin chemarea permanentă a realității.

Aparițiile episodice ale lui Agneș (Elena Andron) sunt de-a dreptul savuroase, la fel cum se întâmplă și cu cele ale Mecanicului (Adrian Ștefan).

Aceste două personaje devin protagoniste ale universului *mihailsebastianic*, impunând un stil independent jocului scenic, dar perfect și sigur celorlalte personaje.

Codrina Codruța TUDORIU

Tânărul Jeff (Ciprian Nicula), naiv, dar foarte îndrăzneț în a-și înfrunța bărbătește rivalii în amor, este plin de culoare, oferind publicului, efectul *wow!*.

Decorurile și costumele armonioase, calde, dând senzația unui verde închis în tonuri de verde (Alina Herescu), în spiritul și litera lui Sebastian, rezonând însă cu ceea ce regizorul a fost creat, au dobândit și ele viață, prin emoția jocului.

Adunați cu mic, cu mare, mobilizați prin mijloace de socializare ori față-n față, bucureșteni au fost destui. Au aplaudat, s-au bucurat, au fost încântați și descântați în joc, în așa fel, încât la final, să mai ceară, să-și mai dorească, la fel ca și la Brăila. Actorii parcă erau tot pe scena teatrului Maria Filotti.

Foto Brăila Chirei

Sonete sub acoperire

Vasile Mandric aduce în final de an o frumoasă surpriză: un nou volum de sonete intitulat *Sonete sub acoperire*. Apărut la Editura Istros a Muzeului Brăilei Carol I volumul conține 56 de sonete, majoritatea lor scrise în anul 2015 și unele dedicate unor confrăți literari. Copertele au fost realizate de Costel Pătrășcan (M.V.)

Brăila, Ruginoasa și ... poștalionul istoriei

Există în Brăila pe frontispiciul fostei Gări Fluviale o placă de marmură, mândria localnicilor care amintește de trecerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza în momente dramatice prin această urbe. După un veac și jumătate spre cinstea lor, brăilenii, urmași ai celor ce l-au iubit și apărât, i-au ridicat unbust și l-au omagiat cum se cuvine.

Mare ne-a fost mirarea și revolta când, după câteva zile, în fața întregului popor, la televizor, un parlamentar nemernic, l-a insultat numai pentru a-și susține punctul de vedere privind monarhia. Gestul atât de murdar nu-i spre rușinea lui căci acest sentiment îi lipsește cu desăvârșire, ci spre durerea și mâhnirea noastră. Le-am propune parlamentarilor să treacă vreodată prin Ruginoasa. În fiecare dimineață, în copilărie, treceam prin fața Palatului Domnesc pârjolit de focul războiului. Icoanele și picturile din biserica domnească erau ciuruite de gloanțele ostașilor eliberatori, cei care ne-au... eliberat de odoarele și lucrurile de preț din biserică și palat. Spitalul T.B.C. făcut de Doamna Elena Cuza pentru bolnavi de boli pulmonare fiind cel mai mare din sud-estul Europei, a fost ras de pe fața pământului.

Pentru această nelegiuire, Dumnezeu și ostașii români i-au pedepsit, în Sfintele Sărbători de Paști din anul 1944, astfel că mii dintre aceștia au rămas sub ruinele și în curtea palatului, în tancurile lor calcinate, umplând cimitirele din Vascani, Hărmănești, Stroești, Giurgești, Târgu-Frumos, Sârca etc. În aceste localități rușii au pierdut în lupte 350 de tancuri *Stalin* considerate până atunci ca fiind cele mai bune. După acest dezastru sovieticii au anulat denumirea continuând totuși fabricarea lor. Am fost martor ocular al acelor zile de groază.

Rămășițele pământești ale Domnului Cuza au fost scoase atunci din curtea bisericii domnești și duse la Biserica *Trei Ierarhi* din Iași de către un ofițer al Armatei Române, unde-și odihnește somnul de veci și astăzi.

Blestemul celor care l-au prețuit și l-au iubit cu adevărat i-a ajuns totuși și pe cei care au complotat în țară, împotriva lui cu vârf și îndesat. Aceștia nu au complotat numai pentru a-i lua puterea ci pentru că Domnul Cuza a urnit *căruța neamului* și a plecat cu *Poștalionul Istoriei*, iar ei, niște pigmei și epigoni, n-au fost în stare să se țină de *Căruța Timpului*.

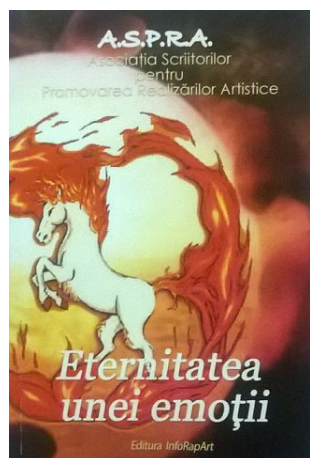
Vasile MANDRIC

Un psihopat ca Brătianu s-a jurat că nu va muri până nu va dormi în patul lui Cuza. A reușit numai după ce s-a căsătorit cu o văduvă bătrână căreia Doamna Cuza i-a vândut moșia de la Ruginoasa.

Unirea cea Mare n-a făcut-o monarhia și nici partidele politice. Bucovina s-a eliberat fără intervenția României, apoi Basarabia și în cele din urmă Transilvania. Ei n-au fost în stare să păstreze ce le-a oferit poporul. Vorba aceea - *Na lup țigan de-a gata!* Marghiloman a dat lui Beneș și Cehoslovaciei Maramureșul de Nord, cu orașul Zlatna unde sunt câțiva munți de sare, Carol al II-lea, alt nemernic, Cadrilaterul. Și-ntr-un târziu Marele rege Mihai I restul, adică Basarabia și Bucovina de Nord, Ținutul Herței, Ardealul de Nord și mai târziu cedată de comuniști Insula Șerpilor înstrăinată definitiv azi de niște impostori care s-au băgat în diplomatie ca ...musca în lapte.

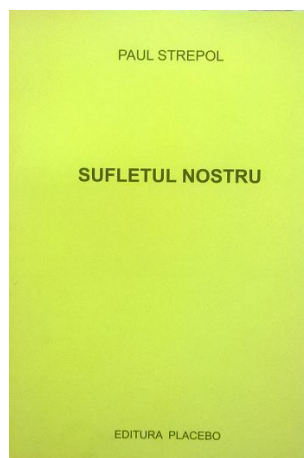
Domnul Cuza s-a stins departe de țară și poporul l-a plâns. Clopotele bisericii domnești care vara înturnau ploile cu grindină și se auzau de la 40 de kilometri au fost trase două săptămâni, zi și noapte, fără odihnă, de către sătenii din toată Moldova, iar când, sicriul cu Domnul Cuza a fost coborât la Ruginoasa din tren, pe pământul patriei acesta, s-a dogit, prevestire nefastă pentru neamul românesc care de atunci nu a mai avut un conducător ca EL!

Eternitatea unei emoții.
 Antologie
 Galați,
 Editura InfoRapArt, 2015.

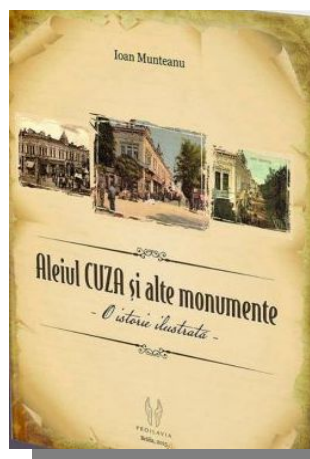
Petre Rău,
Îndrăgostirea de zmeu.
 Galați,
 Editura InfoRapArt, 2015.

Paul Strepol,
Sufletul nostru.
 Brăila,
 Editura Placebo, 2015.

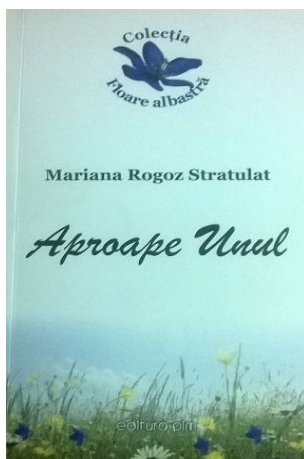
Al Francisc,
Versuri cu chirie.
 Cluj-Napoca,
 Editura Napoca Star, 2015.

Ioan Munteanu,
Aleii Cuza și alte monumente.
 Brăila,
 Editura Proilavia, 2015.

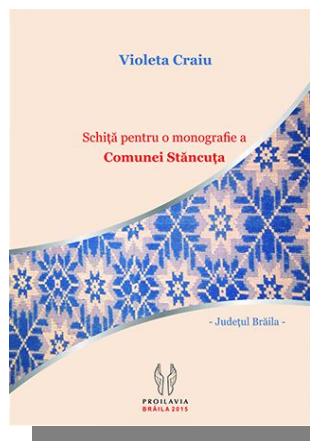
Mariana Rogoz Stratulat,
Pași în exil.
 Iași,
 Editura Pim, 2015.

Mariana Rogoz Stratulat,
Aproape Unul.
 Iași,
 Editura Pim, 2015.

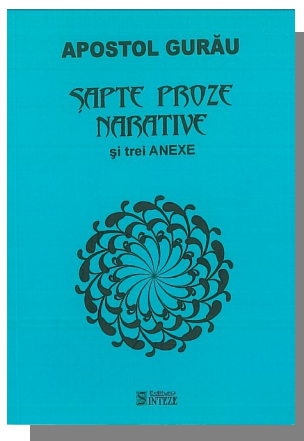
Doina Popescu-Brăila,
Dragoste și ciocolată.
 Brăila,
 Editura Torent Press, 2015.

Violeta Craiu,
Schiță pentru o monografie a Comunei Stăncuța.
 Brăila,
 Editura Proilavia, 2015.

Mircea Cavadia,
Peștele nopții.
 București,
 Editura Semne, 2014.

Apostol Gurău,
Șapte proze narative și trei anexe.
 Galați,
 Editura Sinteze, 2015.

Vasile Ghica,
În Ghearele Râsului.
 Jounieh(Liban),
 Editura FCG, 2015.
 Ediție trilingvă Ro,Fr,Arabă

Vasile al II-lea Bulgarohtonul (*Ucigașul de bulgari*)

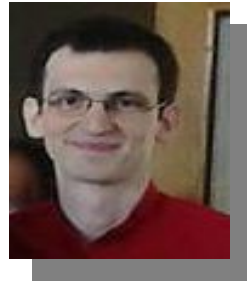
Vasile al II-lea Bulgarohtonul (976-1025) a fost un basileu din *dinastia macedoneană*, în timpul căruia Imperiul Bizantin a atins apogeul economic, politic, militar și cultural. Asociat la tron încă din copilărie de către tatăl său, Romanus al II-lea, a devenit suveran suprem la data de 10 ianuarie 976, la vârsta de 20 de ani. În ciuda tinereții sale, el reușește, imediat după înscăunare, să zdrobească două mari rebeliuni din Anatolia.

Diplomat abil, basileul încheie o alianță cu cneazul rus Vladimir I. Căsătorindu-se cu sora cneazului, își asigură ajutor politic și militar din partea acestuia. Mai mult, prin căsătoria lui Vasile al II-lea cu Anna, Vladimir acceptă să treacă la credința ortodoxă. Astfel, *creștinismul devine religia oficială a statului rus*, iar Biserica Rusă acceptă să fie pusă sub autoritatea *Patriarhiei de la Constantinopol*. În semn de recunoștință, Vladimir îi trimite 6.000 de soldați, care vor fi înrolați într-un corp permanent, denumit *Garda Varegă*.

Pe frontul din Orient, basileul reușește un lucru demn de notat, recucerind Siria și Libanul din stăpânirea arabă, astfel punând capăt pentru mult timp conflictelor militare cu *califatul fatimid*. După ce cucerește treptat Albania, Skopje și Moesia, toate forțele vor fi îndreptate contra bulgarilor.

Renumele de Bulgarohtonul (*Ucigașul de bulgari*) îl va căpăta în urma *Bătăliei de la Kleidion* (29 iulie 1014), unde mii de bulgari au murit pe câmpul de luptă. 14.000 au fost luați prizonieri și câte 99 din fiecare 100 au fost orbiți cu pari de lemn aprins. *Norocoșii*, cei cărora li s-a scos doar un ochi, au avut menirea de a-i duce pe cei orbi înapoi la Țar. Conform legendei, Țarul Samuel, la vederea înfricoșatei expoziții de mutilați, face un atac de cord și moare. Bineînțeles, acest lucru nu s-a întâmplat, întrucât războiul a durat încă patru ani, până în anul 1018, când Samuel își recunoaște înfrângerea.

Considerând că victoria sa se datorează *Divinității*, basileul merge la Atena, să aducă mulțumiri Fecioarei Maria în biserica de pe Acropole, în care fusese transformat Pantheonul, ca apoi să se întoarcă triumfător la Constantinopol. Prin strălucitele sale campanii militare, Vasile al II-lea readuce în granița imperiului: Armenia, părți din hanatul Khazar, dar și sudul Italiei.

Zeno HALUPA

Pe patul de moarte dă dovadă de o uimitoare noblete sufletească, cerând să nu fie îngropat în luxosul mausoleu al basileilor, ci în terenul de antrenament al Gărzii Imperiale, ca astfel să *audă mereu strigătele soldaților ce luptă pentru gloria imperiului*. Pe bună dreptate, Vasile al II-lea Macedoneanul a fost comparat cu Ivan cel Groaznic, întrucât ambii manifestau această tendință stranie de-a îmbina *cruzimea cu pietatea*.

De asemenea, trebuie menționat că Vasile al II-lea a lăsat plină vistieria imperiului, lucru prin care se reflectă și firea sa: nerisipitoare, calculată și serioasă. Coșmarul bulgarilor se stinge din viață la data de 15 decembrie 1025, lăsând Imperiul Bizantin, așa cum am menționat deja, la apogeul său economic, politic, militar și cultural. Rămășițele sale pământești au fost aduse cu fast, de către basileul Mihail al VIII-lea Paleologul, la Mănăstirea Selymbria.

Vizitarea unei expoziții nu dăunează grav sănătății!

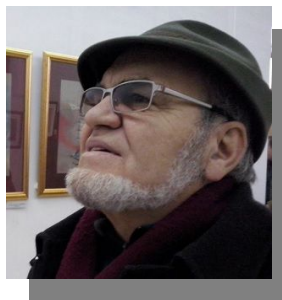
Daruri de Crăciun. Salonul Anual al Artiștilor Plastici din U.A.P. România, Filiala Brăila.

Pe 12 decembrie 2015 s-a deschis *Salonul* ce reprezintă modul în care artiștii spun *La mulți ani!*, dar și prezentarea bilanțului unui an de activitate cu 15 manifestări pe plan local, expoziții de grup, expoziții personale, națională de plastică mică și numeroase participări la saloane naționale (Lascăr Vorel, Saloanele Moldovei, Târgoviște, Bienala *I. Andreescu*), tabere și simpozioane în țară și străinătate.

În prezența publicului și a președintelui Consiliului Județean, a viceprimarului și a numeroși consilieri locali și județeni, primarul ... i-a felicitat pe artiști și i-a distins pe câțiva cu diplome și titluri de *cetățeni de onoare*. Glumesc, am vrea noi, n-a fost nici un edil, în ciuda invitațiilor lansate, cu toții au fost ocupați să stabilească cum să nu ne *împodobim orașul* în zilele de Crăciun și Anul Nou, că tradiția și artă n-au căutare!

Cei ce nu au avut *norocul* să se nască în *Epoca de Aur* a societății socialiste multilateral dezvoltate, obișnuiți să trudească, obișnuiți să nu fie băgați în seamă, să-și vadă de trăirile lor, să-și respecte publicul iubitor de artă, dar fără bani, și-au onorat menirea aceea de *a fi sarea și piperul* societății și s-au prezentat cu noi opera de artă în stilul caracteristic pe care și l-au definit și-i amintim: pe Vasile Gaiță, Gheorghe Mosorescu, Ionel Radu, Marius Teodorescu, Vasilică Gavrilă, Chiriloaie Chiril, Radu Pencea, Marilena Ioanid, Hugo Mărăcineanu, Angelica Moscu Deacu, Teodora Constantinescu, Nela Constantinescu, Svetlana Potângă.

Cei *tineri*, născuți în *economia din piață* și care se pliază pe *cerere și oferta*, cei mai mulți au preferat să stea acasă, că - nu-i așa - piața nu cere?, alții s-au pliat pe conduita *bătrânilor* și se încapățânează să-și facă simțită o prezență vie în expoziții și în activitățile filialei: Cristian Radu, Walter Mărăcineanu, Mădălina Mânzu, Maricica Radovici, Bogdan Mosorescu, Adrian Stoica, Sorinel Costiuc. Dacă Walter Mărăcineanu și Mădălina Mânzu curg pe o matcă recognoscibilă cu elemente personale, cu o atmosferă proprie, ceilalți sunt într-o perioada benefică de căutări și experimente de formare a unui stil și a unei atmosfere proprii.

Hugo MĂRĂCINEANU

Salonul este o reușită și nu este cu nimic mai prejos decât alte manifestări pe plan național. Este extrem de unitar, cu toată diversitatea temelor și a tehnicilor, acoperind o arie de expresie ce pornește de la reflectarea unei realități picturale de origine realist-romantică - Svetlana Potângă, Teodora Constantinescu, Angelica Moscu Deac, până la reflectarea unor realități (abstracțiuni) construite - uneori exploziv pe evenimente cotidiene: Gheorghe Mosorescu, Hugo Mărăcineanu, Nela Constantinescu, Marilena Ioanid, Walter Mărăcineanu, Adrian Stoica, Cristian Radu, ori redarea unor stări ce pornesc dintr-o realitate recognoscibilă și transcend într-o stare poetico-semantică: Ionel Radu, Marius Teodorescu și chiar linia romantică puternic modelată, expresivă a caricaturilor lui Chiriloaie Chiril.

Închei cu un text de pe un afiș ce tronează la atelierul artiștilor! **Vizitarea unei expoziții nu dăunează grav sănătății!** Și adaug eu dacă *ai cultură, plăcere, educație și oarece dorință de emancipare, că dacă suflet nu e, nimic nu e!* Și de aceea noi ținem să vă spunem anual *La mulți ani!*, așa frumos prin *frumosul uman al artei*.

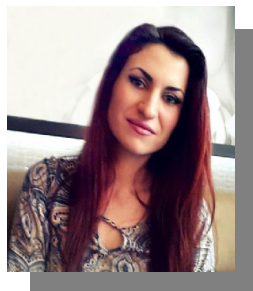

Conspirația de Hugo MĂRĂCINEANU

Veșmântul și podoabele din zona istorică a Brăilei de la daci și până în prezent

Perioada daco-romană și perioada migrațiilor

După ocuparea Daciei de către Traian, în urma a două războaie grele (anul 106 e.n), influența romană era inevitabilă. Aceasta s-a produs implicit, cu ajutorul așezărilor romane situate de-a lungul drumului ce lega Transilvania, mergea pe malul Trotușului apoi al Siretului, trecând Prutul și ajungând la Tyras (Cetatea Albă). Pe locul acestor așezări a fost descoperită o serie deosebită de vase din sticlă romană, dar și de origine sarmată și carpică. Prezența sarmaților în zona orașului Brăila, se poate observa încă din perioada ocupației romane.

Ioana GRIGORE

Prima invazie a popoarelor migratoare a fost cea a goților. Aceștia au lăsat în urma lor, celebra piesă de tezaur numită *Cloșca cu pui*. În Moldova și în partea de est a Munteniei, inclusiv Brăila, predominau sarmații, de origine iraniană, înrudiți cu vechii sciți și cu alanii, care vor veni mai târziu. Descoperirile constau în vase și podoabe din secolul al IV-lea e.n, provenite de la populația geto-dacă aflată sub stăpânirea noilor veniți.

Printre acestea se numără, un colier deosebit din mărgelile de sticlă colorată și chihlimbar descoperit într-un mormânt, la Dedulești.

Conținutul unui mormânt sarmat din zona Brăilei, spre Chiscani, prezintă un ulcior cu ornament aplicat în formă de șarpe. Având în vedere perioada din care datează această descoperire și originea romană, putem presupune că acest vas are legătură cu cultul zeității *Glykon*, cu înfățișare de șarpe. Apărută pentru prima dată pe la jumătatea secolului al II-lea d.Hr., această practică a fost înființată de profetul grec Alexandru din Abonutichus și răspândită apoi în provincia romană Macedonia, unde ritualuri legate de șerpi existau deja. Cultul prezenta șarpele ca pe o *zeitate cu puteri magice*, legate de fertilitate și protecție împotriva bolilor, mai ales a ciumei. O descoperire unică în lume, ce atestă prezența acestui cult de-a lungul timpului, a fost cea de la Constanța, din anul 1962, compusă din 24 de piese lucrate în marmură, reprezentând divinități grecești, printre care și șarpele *Glykon*.

Prezența acestor vase romane și carpice în mormintele sarmatice, demonstrează relațiile comerciale existente între populații, locuitorii zonei brăilene desfășurând aceste obiceiuri legate de creșterea animalelor, producerea materiilor prime, schimbului de mărfuri, menținând astfel deschisă *negustoria*. După retragerea armatei romane de pe teritoriul Daciei, majoritatea țăranilor romani au preferat să rămână pe loc și să ducă o viață mai bună comparativ cu cea pe care taxele romane le-ar fi impus-o.

Mărgelile componente au formă rotundă, aplatizată la capete, cu centrul de interes determinat de sfera cea mai mare, plasată în mijlocul părții din față a șiragului, susținută în laterale de două mărgelile cilindrice alungite. Următoarele se succed de la cele sferice la cele plate, care încheie la spate, șiragul. Neregularitățile mărgelilor creează un ritm al formelor, care asociat cu aspectul cromatic și prezența centrului de interes, îi oferă acestei piese, unicitate și valoare estetică.

Invazia hunilor nu își lasă amprenta atât de evident, pe teritoriul Brăilei, ei neavând un vădit interes pentru zona dintre Carpați și Dunăre. În schimb, mai multă influență pentru zona munteană a fost migrația slavilor care, asimilați în final de către poporul daco-roman, au lăsat în urma lor o serie de termeni în limbă, sufixe și denumiri. Referitor la comerț, scrierile bizantine prezintă ținutul din stânga Dunării ca fiind unul plin de bogății, prosper. Prezența monedei bizantine în această regiune, confirmă legăturile comerciale puternice, susținute mai ales de împerecherea orașelor de pe ambele maluri ale Dunării: Brăila-Măcin. Sub acest aspect, al transformărilor, în articolul următor vom putea urmări evoluția Brăilei, devenită *târg*, apoi *raia turcească* prezentând contextul istoric și influențele pe care aceste schimbări le-au avut asupra modului de viață, al oamenilor dar și al veșmintelor și podoabelor purtate de aceștia.

Hortensia Papadat-Bengescu 139 de ani de la naștere

Muzeul de Istorie *Paul Păltânea* Galați în parteneriat cu Primăria Ivești, Consiliul Local Ivești, Liceul Tehnologic *Hortensia Papadat-Bengescu* și Societatea Scriitorilor *Costache Negri* Galați a organizat marți, 8 decembrie 2015 de la ora 11 o manifestare colocvială dedicată împlinirii a 139 de ani de la nașterea Hortensiei Panadat-Bengescu.

Evenimentul a început cu un parastas ținut de un sobor de patru preoți locali în curtea casei memoriale. Apoi evenimentul a continuat în cocheta sală de festivități a casei memoriale. Moderator a fost Profesorul Cristian-Dragoș Căldăraru, directorul Muzeului de Istorie *Paul Păltânea* din Galați de care aparține *casa memorială*. Marea fiică a Iveștiului gălățean a fost readusă în atenția publicului prin intermediul unei expuneri, în care au fost prezentate aspecte mai puțin cunoscute legate de biografia scriitoarei și opera sa literară susținută de muzeograf Mihaela Damian.

Mihai VINTILĂ

Elevii de la liceul tehnologic *Hortensia Papadat-Bengescu* au prezentat fragmente inedite din scrierile autoarei. Apoi evenimentul a continuat cu expunerile membrilor Societății Scriitorilor *C. Negri* Galați condusă de Sterian Vicol, redactor șef al revistei *Porto-Franco*.

Interesantă a fost și expunerea Domnului Profesor Gheorghe Frățilă care a făcut o incursiune prin documente și nume legate de istoria Iveștiului și a autoarei aniversate.

La manifestare a participat un grup de scriitori brăileni. Aceștia au susținut și alocuțiuni legate de probleme literare și de receptarea Hortensiei Papadat-Bengescu azi. Au fost prezenți : Doina Popescu-Brăila, Stela Șerbu-Răducan, Vasile Mandric, Aurel Furtună și Mihai Vintilă.

Trebuie remarcată contribuția autorităților locale din Ivești pentru buna desfășurare a evenimentului dar, și prezența la eveniment a primarului comunei Maricel Gheoca.

Părerere de cititor – JURNAL, de Adelina POP

Volumul *Jurnal*, Iași, Editura Pim 2015, 62. , semnat de Adelina Pop, este un poem-jurnal autobiografic redat cu ochiul atent al alter-ego-ului său și prezentat cititorului cu intenția vădită de a deschide către acesta acel *cerc magic* al intimității sale, purtat până acum ca un semn de protecție.

Poeta așterne *Tema originală*, / *La picioarele / Adevărului cuprinzător* și, în zborul poeziei, pornește pe acest covor fermecat pentru a privi propria sa lume integrată în lumea cea mare, a celor ...care se ocupă / *De acomodarea / Demnităților / Cu aură stelară*, încercând să iasă din e-ul său ferecat, ca dintr-o casă zidită în *Acea vreme / Proprie stelelor / Muribunde*, peste care, iată, înfloresc revelațiile aflate în stare latentă într-un *spațiu fără timp*, permițându-i astfel să afle o cărare pe *Un parcurs indefinit*, / *Albul decis / și drept / Ca izvorul...* către viitor *Viitorul meu*, / *Era acolo*, / *La mâna ochiului*.

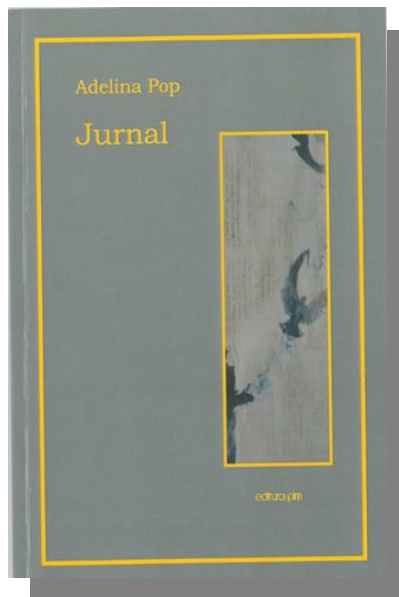
Într-o noapte de insomnii, ...*plafonul alb / extravagant*, alături de *Staticul far*, sub ... *vegetalul adăpost al lunii*, se întovărășesc acestor căutări prin *aroma / reavănă a tinereții*, care, *cu forța ei, /.../ cu verdele ei, /.../ cu visul ei, / .../ cu mirabila ei stăruință, /.../ cu tăișul ei /.../ cu triumful ei*, justifică o *geografie sentimentală* ce se deschide dincolo de *zidul de cretă*, într-o altă lume de demult ...*acoperită cu maldăre / De praf alb /.../ Peste siluete vagi / Și spaima...*, o lume plină de semene și spații, de *alegorii pitorești*.

În febra amintirilor revelatorii este prezentă buna măicuță, făuritoarea pâinii și mereu păzitoarea *grăunțelor / vânturate cu acribie*, grăunțe de viață, grăunțe de dreaptă credință, grăunțe de învățătură, grăunțe făuritoare de frumos. Aceasta este o experiență care o îmbogățește pe poetă, despovărând-o de toate *bizareriile*, o experiență care îi redă starea de verticalitate interioară proscrisă aleatoriu *În spațiul unui timp*, / *Care creștea / Și murea / Între dimensiunile / Prescrise de strictetea / Modelatorului...* Călătoria imaginativă a autoarei glisează într-o perspectivă în care se lasă pătrunsă de ambiguități, reflectând totuși o interioritate generoasă, care se modelează în cea mai concisă formă de exprimare.

Lucia PĂTRAȘCU

Doamna Adelina Pop, desțelenește pentru noi, cititorii mai mult sau mai puțin preocupați de starea existențială a fiecăruia, sensuri noi și modalități de evadare din calea prestabilită, pentru a ne autodepăși noi înșine, privind *Fără niciun efort / Chiar și prin / Viziera / Însângerată / A propriei / Limite*, pentru a adevăra cazul fericit al echilibrării între ceea ce a primit poeta ca informație spirituală și ceea ce este dispusă să dăruiască celorlalți.

Volumul *Jurnal*, semnat de Adelina POP, un poem generos, materializat cu mult talent într-un act artistic, este ca un *zbor în neliniște*, care, dincolo de țipătul după confirmări corecte, este o declarație de dragoste pentru strădania dezvoltării sensului pozitiv al trăirilor, în pofida dezamăgirilor și a eșecurilor inerente, o declarație de dragoste pentru viață.

Recenzie

Poeții în Cetate - antologie lirică

Dumitru ANGHEL

Antologia lirică *Poeții în Cetate* (Brăila, Editura Proilavia, 2015, 110 p.), tipărită de Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila, adună poezie reprezentativă pentru 21 dintre membrii Cenaclului literar Panait Istrati. Precizăm că, până la această întâmplare culturală inedită, am prezentat un singur autor de poezie, de proză sau de alt profil literar, cu o singură carte, rareori cu referiri la alta sau la întreaga sa operă literară. De data aceasta, trebuie să ne pronunțăm asupra unui număr mare de poeți, să semnalăm particularități ale profilului lor liric și iată ce a ieșit ... în ordine strict alfabetică!

Poezia Doamnei Constanța Abălașei-Donoșă este pictată în cuvinte expuse pe simeze de gânduri duplicitare, marcate de pete de culoare și clarobscur liric. Poeta se complăce, mimând echilibrul și stăpânirea de sine, într-un dialog cu sine și cu lumea din jur, pe care mai mult o culpabilizează decât o acceptă ca reală ori necesară, oricum de necontestat. Nu-și alege nici cuvintele, nu-și amestecă nici culorile, ci se lasă în voia unor sentimente și a unor iluzii cromatice, pentru că este, nu numai poetă talentată, ci și artist plastic consacrat, cu un palmares impresionant de expoziții în țară și în străinătate: *Curge cerul peste mine/ Câte-un dâmb de dragoste, /Și blajinul dor din tine/Mă cuprinde-n zariște.* (*Curge cerul*, p.11).

Poetul Virgil Andronescu vine în marea literatură cu zestrea spirituală a trei nume mari de pe meleagurile natale, Gala Galaction, Zaharia Stancu și Marin Preda, ca și cu toate metehnele eposului din câmpia largă a Teleormanului, cu cumpenele sale de fântână, la fel de pitorească și romantică, pe care a regăsit-o și în Bărăganul întins și fascinant al brăilenilor Panait Istrati și Fănuș Neagu. Virgil Andronescu, un liric patetic, cu o tehnică prozodică pe măsură; amalgam de poezie-proză, cu o atmosferă evocatoare ca o *missa solemnis* ca o *missa funebra*, ca-ntr-un coral de J.S. Bach, pe o componentă elegiacă: *Am pățimit mult/atăt de multă vreme am îndurat/până ce am început să scriu/ .../poezie (Rănilor bisturiilor, p. 14).*

Doamna Valentina Balaban scrie poezie ...pe muchie de cuțit și-și adjuceacă nonșalant, ca o emblemă nobiliară, riscul de a fi acuzată de ...*malpraxis liric* în materie de poezie veche, tradițională, oferind alibiul rafinamentului tematic, major, serios și profund: ură și iubire, morală și tare sociale, natură și viață, existențialism – religios și laic – credință și erezii de tot felul, ca în alternanțele unui decalog moral. Alteori, poeta Valentina Balaban constată, comentează, propune soluții de tot felul, în segmente egale de etică, de atitudine...amendează, incriminează, acuză ... în litera de lege a unei poezii de notație discursivă, de nuanță expresionistă, cu o simbolistică pe alocuri naivă prin patosul atitudinii, dar de-o sinceritate spontană și deconcertantă: *Duh intrupat în monadă/ Dospți, frământați în plămadă/ Joacă stelară horită/ Prinși și desprinși din orbită.* (*Plămadă stelară*, p. 18).

Poetul Dan Bistricean este un filosof în căutare de ... subiecte prestigioase, livrești, culturale și de *brand poetic*, fără risc ipotetic de atac la clasici, cu un Sisif, văzut ca o metaforă a inutilului sublim, și cu un Prometeu, model de sacrificiu altruist sau de victimă virtuală, dar și de luptător. Există în poezia lui Dan Bistricean o formă de autosugestie, un fel de flagelare a conștiinței trecută prin amintiri de o anume crispă, vinovată sau doar recunoscută, pe care o anihilează prin alunecare în derizoriu, în persiflare, în autoironie: *Daniil era acolo/însoțit de o fată/ cu care trăia în desfrânare/se opriseră aproape din întâmplare/ în naosul întunecat și rece (dintr-un poem mare, mare – fără titlu, p. 22).*

Doamna Maria Cogălniceanu este mai întâi de toate un cercetător al fenomenului cultural, în general, și literar, mai ales; dar este și o poetă de o candoare angelică, pe un portativ suav, cu imagini feerice și lirism cristalizat, simbol al muzei Euterpe, cu matricea unei vocații și a unui ideal artistic pe strunele unei Stradivarius în acorduri Paganini: *Îți sărut picioarele, viață!/ neterminată odată cu mine./Eul mi se ghemuiește în/așteptarea binecuvântatei,/ infinitei iubiri./ Alchimicul lanț se desface/în ineluse de aur;/ și le dăruie, sărutându-te/viață!(Umilință extatică, p. 27).*

Domnul Păun Condruț are atâta umor și tot atâta bun simț al limbii române literare și artistice, încât poate să-și revendice cel puțin trei ipostaze de creator literar: prozator, pentru că romanul *Șapte ani pe mare* este un jurnal de bord, cu incantații de *saga modernă*, pentru o metaforă în stilul inconfundabil al umoristului de calitate, pentru o navă în derivă -România, să-i spunem - un episod dureros dintr-o epocă în colaps politic și economic, pe care scriitorul o vede cu ochii miopului, cu urechile surdului și cu umorul optimistului incurabil; epigramist care face, alături de colegii săi din Cenaclul Ștefan Tropcea, deliciul tuturor lansărilor de carte, prin catrene spirituale și spumoase; poet, a treia ipostază pe o altă tonalitate lirică: *Ca să-mi strice aluatul/ Din care am fost plămădit,/Tot timpul păcatul/ Stă de mine lipit (Mai multă minte, p. 36).*

Poeta Violeta Craiu scrie o poezie de dragoste, când tumultoasă și în acorduri stravinskiene, când patetică și gravă în tonalități wagneriene; povești de iubire idilice sau pătimeșe, pe o claviatură și sensibilă, și dramatică, în La major tânguitor și trist. Există în poezia Doamnei Violeta Craiu o obsedantă imagine a poetului damnat, robit de pasiuni fulgurante, mesagerul zbuciumului său sufletesc. Alteori este mândră, orgolioasă și persiflantă, când plusează cu trăiri și reacții misogine, pentru bărbatul și proverbiala sa bărbăție, cu hilare manifestări de ... cocoș sau păun!?: *Mi-ai spus să-mi aduc aminte de tine/ Când singurătatea îmi umple paharul cu silabe/ ... / Când poemul nu mă va adăposti/ De vântul aspru ce mă ucide pe sub cuvinte ... (Mi-ai spus ..., p. 41).*

Doamna Luminița Dascălu este atât de sensibilă, încât n-ar fi avut nevoie de formule-șoc, pentru a convinge sau pentru a-și expune discursul liric, și-ar fi putut merge pe ... căi bătătorite, dar n-o face, talentată și orgolioasă și-atunci, poezia sa se naște în flux liber, fără reguli, fără cenzură. Poetesa inovează nu numai în semantica elementară, de dicționar, a cuvintelor; cărțile sale de poezie modernă sunt organizate structural într-o multitudine de formule ca-ntr-un delir spațial, ca o obsesie a fricii de a nu se repeta, pentru că poemele sale nu seamănă unele cu altele, de la punerea în pagină, cu titlu sau fără titlu, până la unicitatea cu orice pret: *târziu de tot/am înțeles/ că eu sunt nevisătorul/că Dumnezeu visează visele în locul meu/și le trimite să le port gata visate (pret a porter, p. 45).*

Domnul Aurel Furtună scrie versuri de pe când era elev și făcea declarații de dragoste colegelor de școală, în rimă împerecheată și ritm trohaic, dar n-a avut cutezanța să publice o carte decât la vârsta senectuții, deși debutase fulminant în revista de prestigiu *Contemporanul*; pentru că poezia sa era valoroasă; *era a unui poet ... mai poet decât mulți dintre noi, știa bine limba română și știa și mai bine ... limba poeziei, stârnind în noi, începătorii, un soi de invidie tembelă!* după afirmațiile scriitorului Mircea Cavadia, colegul său de la cenaclul brăilean de prin anii '70. Poezia lui Aurel Furtună are valențe de structură prozodică, de la poezia de formă fixă, sonetul, la poezia clasică, cu rimă încrucișată sau îmbrățișată, savant elaborată, până la lirica modernă cu vers liber sau vers alb: *Te caut astăzi în credințe/ Ce-și au izvorul lor săpat/ În piatra vremilor ce-a dat/Încredere celor ce n-au putințe* (catren dintr-un sonet, *fără titlu*, p. 52).

Există în poezia Domnului Dragoș Ionescu un sindrom al revoltei perpetue, împotriva tuturor, împotriva a câte sunt, contra sinelui și a tuturor factorilor perturbatori de izbânzi, de idealuri ratate, deși își găsește și o oază de refugiu, ca niște brațe ocrotitoare, calde și tandre; fascinante raze de lumină și echilibru venind dinspre un simbol poetic obsesiv-familia, părinții, mai ales mama, ca un laitmotiv liric de-o celestă ardoare și lumină crepusculară. Există în lirica poetului Dragoș Ionescu un existențialism ... al întrebărilor nerăspunse, cu un lirism ceremonios, cu o undă ușor melancolică, de suflet bântuit de tot felul de himere: *Singur în beznele nopții/ mă recunosc cu un Nimeni.../ Alunec pe la ferestre/în zgârcenia cetății/ce nu-mi permite nimic*(din poemele sale, *fără titlu*, p. 63).

De la jovialitatea și jocul cu ironia scilpitoare și incisivă a epigramei, pe care și-o asumă cu o anume nonșalantă detașare la întruniri culturale de tot felul, poetul Vasile Mandric și-a păstrat, pe un palier temporar de 40-50 de ani, tempo-ul lirei sale și linia melodică a unei poezii grave de-o acuratețe și-o înrâncenată stabilitate tematică, pe un canon ideatic și o formă de demitizare estetică, pe care le-a cultivat într-o perioadă de agresivă ideologie, împiedicându-l să tipărească o carte. Este motivul pentru care, abia la vârsta senectuții, Domnul Vasile Mandric publică două cărți de poezie, sonete, în speță, pe care certamente le așez cu drepturi depline în spațiul literaturii de sertar, conceptul estetic și de creație artistică atât de mediatizat și în egală măsură, controversat, așteptat cu speranță după Revoluția din Decembrie 1989, dar care s-a dovedit doar ... o promisiune neonorată!?

Literatura de sertar, fenomenul-speranță, trâmbițat ca un marș triumfal, dovedit o năluca iluzorie cu puține și convingătoare exemple, ne determină să-l includem pe Domnul Vasile Mandric printre cei mai autentici și cinști scriitori dezidenți: *În nări cu miros de Polul Nord/ Cineva/ Ne bate-n geam cu degetul/ Să ne distribuie/ Cartelă pentru lumină* (Noiembrie, p. 69).

Domnul Hugo Stelian Mărăcineanu își scrie ... plastic, ca pe un șevalet, și versurile, pe care le caligrafiază după reguli altele decât ale abecedarului liric și după norme ideograme, ca de început de civilizație, ilustrate cu o iconografie între mistic și laic? Lirica sa este preponderent intimă, religioasă, cu accente pe motive biblice, cu obsesii existențiale, frământări mistice și controversate atee. Pictorul Hugo Siegfried Mărăcineanu chiar este un poet de certă vocație lirică; se risipește emoțional pe simeze cromatice, dar se recompose artistic prin infime nuanțe, după anevoioase tatonări și crispări de-o religiozitate absolut controlată, inteligentă și plină de un patos reținut, cu versuri ingenioase, uneori suspect de elaborate, cu sugestii de formă, șocante, ca o promisiune de înnoire, de avangardă lirică și prozodică: *I-am vândut cămașa,/ L-am crucificat .../ I-am strigat păcatele din noi/ și L-am biciuit/ L-am pus alături cu tâlharii,/ El a strigat în dureri și s-a rugat pentru noi* (Trădarea, p. 75).

Doamna Lucia Pătrașcu își păstrează o aură - ușor desuetă - de romantică incurabilă în plină recesiune sentimentală, într-o lume bezmetică, incapabilă să înțeleagă mecanismele și logica neuronilor programați genetic să se manifeste după legi, ordine, rigoare și bună cuviință. Se complăce într-un *dolce far niente*, nu pentru că n-ar fi receptivă la schimbările din jurul său, ci pentru că nu le acceptă că ar fi reale sau se face că nu le vede, că n-ar exista ... Și-atunci scrie poezie și-și dezvăluie sufletul doar în limitele și parametrii umanului ideal, visat, posibil doar ca o opțiune personală. Poeta Lucia Pătrașcu scrie despre o lume pe care a trăit-o, a acceptat-o și a modificat-o după cât i-au stat puterile și este împăcată... : *Într-o zi a venit poezia .../ Ca și cum căuta o adresă anume,/ a verificat numele străzii/de pe plăcuța albastră/fixată pe colțul scorjit/ al zidului din sufletul meu* (Vizită, p.86).

(urmare din p.17)

Prozatorul Valentin Popa este un intelectual rasat, venit discret în arealul literar brăilean, pentru că și-a protejat, cu răbdare și demnitate, opțiunile sociale, civice și părerile politice, mai ales, în spatele unei ...cortine de așteptare și sub faldurile somptuoase ale *literaturii de sertar*, conceptul estetic și protecția sa artistică, atât de așteptat și controversat după Revoluție, care, așa cum am mai spus-o, s-a dovedit, din păcate, doar ... o promisiune nu îndeajuns onorată. Domnul Valentin Popa este, în egală măsură, și un poet autentic, cu o lirică născută sub vânturile Dunării și al miracolelor Deltei, dar și deschis spre frumusețile naturii generoase de pe malurile Putnei și ale dealurilor molcome de la Vidra de Vrancea, locurile nașterii sale: *În alcovuri rănite cu dungi de-nserare/ de mult nu mai picură molecule de somn,/ de mult nu mai calcă picior de fecioare/ În labirintul întristatului domn (Alcovuri rănite, p. 90).*

Poezia Domnului Alexandru Costin Tudor se distinge printr-o prozodie elaborată, pe portative moderne, ușor sincopate, cu intenția vădită de a atrage atenția cu mereu altceva, adică altfel decât ceea ce există pe piața compoziției lirice-standard, dar și adaugă notei de individualitate a poeziilor sale o simbolistică dominant erotică, cu un tempo liric, uneori patetic, alteori ușor bagatelizat și postat armonic pe partitura unui madrigal temperat de bagheta vrăjită a lui Marin Constantin ...: *Maestre,/ Dacă în trecerea ta,/ vei încerca să-mi conturezi chipul/ai grijă, te rog, de unde începi... (Rugămintea, p. 99).*

Dacă nu l-ar fi ispitit Muza Poeziei și nu și-ar fi risipit preaplinul în ritm trohaic și rimă împerecheată, este mai mult ca sigur că Domnul Ion Marin Țăru, doctor în științe agricole și silvice, ar fi trebuit să aducă ofrande și să-și acordeze bătăile inimii în tonalități solemne și grave de coral baroc cu *Patimile după ... Ioan*, la un *Clavecîn bine temperat*, între J.S. Bach și Ion Ionescu de la Brad. Dar, locul omului de știință îl ia poetul, care a înlocuit miracolul rodirii pământului cu mirabila sămânță și cu muzica sferelor, de unde au reînviat bucuriile copilăriei din lumea eternă a satului românesc, patriarhal și idilic,

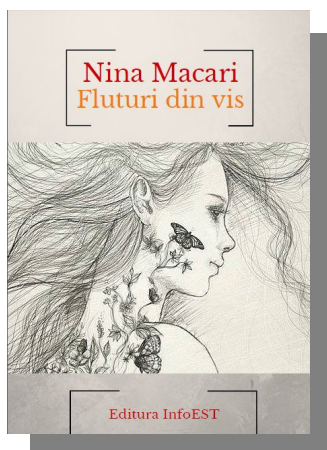
ca la Ion Creangă, Goga sau Coșbuc: *Cu Eminescu am văzut Luceafărul zburând/ Spre universul cerului deschis/ Am ieșit cu Dante din Infern,/ Dar n-am ajuns în Paradis (Resemnare, p. 105).*

Poezia domnului Mihai Vintilă are ritmul, muzicalitatea, structura prozodică și sincopile sonore ale muzicii rap, cu modulații insinuante sonore, care, de la prima lectură ne-au încântat și ne-au făcut să ni-l imaginăm pe acest poet talentat și original ca pe un menestrel de secol 21 îmbrăcat în blugi de firmă, cu o frizură *punk* și cu un cerceș în urechea stângă, ținând într-o mână un microfon și în cealaltă stativul de susținere al acestuia, cu vocalizele răstite ale nonconformistului Puya, în stilul inconfundabil promovată de *B.U.G. – Mafia*. Poet modern și agresiv, Mihai Vintilă scrie *poezie ... în draci!*, supărat nu atât pe degradingolada produsă de cei pe care-i reprezintă activ, productiv, economic, ci pe aceia care i se par a fi responsabili în plan cultural și de educație artistică ... și-atunci ... pledează, cu versurile sale de o dinamică remarcabilă, pe un palier de revoltă emoțional-imaginativă, uneori ușor desuet, dar o face cu grație și aplomb de poet responsabil, care joacă pe orice carte! între țâfnă și arțag protestatar: *Aparent nimic nu e sigur/ Lumea e o întregă efemeridă/ Viața-i ruletă stricată/ Când ți-e lumea mai dragă/ Atunci se blochează/ Indiferent ce credem noi/ Totul și toate/ Contează. (Totul și toate contează, p. 108).*

Volumul *Poezii în Cetate*, editat de Biblioteca Județeană *Panaît Istrati* Brăila a fost îngrijit editorial de poezii Dan Bistricean, Aurel Furtună și de Cerasela Georgescu și cuprinde 21 de nume, așa cum afirmam la începutul intervenției noastre, dar noi am prezentat doar 17 dintre aceștia. Îi amintim, cu respect și admirație și pe Angelica Moscu Deacu, Armanda Filipine, Tudorița Tarnița și Alexandru Halupa precizând că nu am avut la îndemână cărțile publicate de dumnealor, pentru a avea un punct de vedere pertinent, acesta urmând să-l formulăm după ce le vom citi volumele publicate.

Noi apariții la Editura InfoEST

Nina Macari.
Fluturi din vis.
 Siliștea, Brăila
 Editura InfoEST, 2015

Ion Bălan.
*Recurs la anotipurile
 vieții trăite în echipă
 cu Sufletul meu.*
 Siliștea, Brăila
 Editura InfoEST, 2015

Ispitele Adevărului... sau despre tragedia de-a mai fi frumos în lume!

Alexandru Halupa – *Fior decadent*, Siliștea, Editura InfoEst, 2015

Dacă, întâmplător, frunzărind cartea lui Alexandru Halupa, citești prima oară poemul *Sărbătoarea liniștii*, ai putea rămâne surprins: oarecum, cartea este pentru mulți dintre cei care nu sărbătoresc liniștea! Transcrierea sa lirică este mai mult decât autentică, înaintașii asumați, cu tot cu *spleen*, Mare Anonim, Zahei Orbul, iubiri pe tunuri – chiar dacă numai cu propria disperare - și alte slăbiciuni și tării metafizice, sunt asimilați bine, avântul său declarativ fiind însoțit de un talent indiscutabil, care își poate găsi noi și noi forme de manifestare.

Dar iată poemul, aproape în întregime (este vorba de cel amintit mai sus!): *Noi suntem cei fericiți/ că nu am strivit/ niciodată cuvântul,/ că ochii noștri nu se amestecă/ niciodată cu întunericul,/ că ne-am adunat și scăzut/ de mii și mii de ori/ și rezultatul este tot/ o pereche imaculată/ de îndrăgostiți.// (...) blând putem despica/ pieptul păsării/ și să-i bem cântecul,/ că prin marii munți/ întâmplători/ trupurile noastre se recunosc/ după forma crucii/ pe care am luat-o.// Noi suntem cei fericiți,/ că adormim pe o câmpie/ în care s-a oglindit/ un copil./ Și că ne este/ Dor/ Irevocabil/ Ireversibil!* (p.70).

Dacă este să privim dihotomic și simplificând la maxim, Dorul (metafizic, implicit și de Iubirea aceea, mare de tot; un poem chiar se numește *Dor*, p.68) și Lumea (cât se poate de... fizică, cu toate nebuniile ei, absurde, grotesci, urâte pur și simplu, cu tot cu cimitirele sale cu bale la guri) sunt principalele coordonate ale unei cărți într-adevăr remarcabile prin trăire, prin provocare... Pe de o parte, ca să ne folosim de armele autorului, tot face cinste armatei române, cartea este o târnosire de haos și ruine, o radiografiere a faptului că *nu sunt speranțe/ nici măcar pe datorie* și, pe de altă parte, o venire cu colindul special al *nesfârșitei tragedii de-a mai fi frumos!*

Cu un decent teribilism, jonglând măiastru cu estetica urâtului, da, dacă vă gândiți la un fel de flori de mucegai, vă gândiți bine, făcând cu ochiul bărbătește către Omar Khayyam (*Vinul mi se supune halucinant/ Sfinții mă curtează solemn./ Numai ea îmi dă foc iubirii/ ca unui lemn*),

A.G. SECARĂ

deși avem de-a face cu o ea problematică (*numai ea creștea peste aripi/ ca o iluzie, ca un contur/ Numai ea mă visa pe mine/ tot singur...*, p.76),

Alexandru Halupa se alătură (încă) tânărului val de poeți brăileni (unii încercându-și condeiul și în alte genuri, unii fiind mai mult sau mai puțin adoptați de către noul lor oraș) care începe să dea o nouă dimensiune lirică orașului lui Panait Istrati, dintre care amintesc pe Dan Bistricean, Diana Corcan, Adrian Buzdugan (cunoscut mai mult ca prozator, dar și un savuros și profund poet), Alina Marieta Ion (anul acesta cu un debut mai mult decât convingător, cu *Cu fața la stradă*), Virgil Andronescu, Valeriu Mititelu, Alexandru Costin Tudor, Mihai Vintilă, Valentina Balaban, Dragoș Ionescu, (despre cei mai mulți subsemnatul scriind, evident, după ce i-a lecturat), fiecare având ranița și unii chiar și bastonul de mareșal al liricii, istoria literară având misiunea de a consacra sau nu...

Pe frontul de nicăieri și de pretutindeni al poeziei era necesar și un *soldat* la propriu, mai ales în aceste zile *în care naivitatea oficială a Occidentului primește o grea lovitură, cât se poate de prozaică*. Un oștean (și al limbajului) care știe să se raporteze la clasici (poetul și prozatorul Constantin Gherghinoiu scrie în prefața intitulată *Un decadent mare: Deosebită este acuitatea trăirii, rostirea seacă și nemiloasă a unor adevăruri care par a fi uitate în lumea reală. Sunt acele adevăruri dintotdeauna ale sufletului omenesc, disprețuite și batjocorite azi: dragostea, moartea, Eminescu, limba română, Dunărea, sentimentul neadaptării poetului la noua lume, sentimentul de lehamite existențială, de renunțare la tot, inclusiv la viață*, p.10), la *românism*, dar și la *universal* (nuanțând, fără a generaliza în exces, nu degeaba poemul-dialog cu Eminescu, umbra sa la Brăila, dacă vreți, se intitulează *Universal*, p.19)!

(urmare din p.19)

Se autocaracterizează poetul: *Sunt soldatul unei țări învecinate cu raiul/ Sunt soldatul precoce de neînving. / Port primăvara pe bocanci/ După ce i-a nins. // Tristă, tristețea mă refuză/ Și iar mă rănesc cioburi de mit. / (...) Am luptat la facerea lumii/ De pe front, nu de după perdele. / Sunt soldatul unui frate înecat/ Sunt soldatul unei singure – stele -// Pe mine mă doare pe mine mă singur/ Și toate mamele cândva m-au născut. / Sunt soldatul dezertând din icoane/ Sunt soldatul necunoscut.*

Într-adevăr, construindu-și Mitul, omul poet-soldat, nu din *Războiul stelelor* ci din *Războiul stelei unice*, se poate răni, dar atât timp cât există o *Acasă* (titlul poemului de la pagina 20, probabil printre primele scrise), o Dunăre sacralizată în care rănile (nu neapărat cele literare, scuzat să fie reflexul criticizant-filosofic!, dar metafora *răni* chiar apare, aproape obsedant, chiar dacă putem vorbi și de ludic (știind și de la Nora Iuga că ludicul potențează tragicul!), într-un poem intitulat *Contempo-rană!*) se pot vindeca, poate nu va exista o criză existențială care să ducă la o schimbare de paradigmă literară, ca să folosesc și un clișeu!

Desigur, receptarea lui Alexandru Halupa nu va fi comodă, poemele de dragoste, precum *Maluri îndrăgostite*, *Cântec*, *Juvenilă* ș.a. intrând într-un anume firesc neprovocator, dar *Rănirea* (sic!, că tot aminteam de răni și răni) sugerează și impune un cititor mai puțin lenes, cu o cultură peste medie: *Acel timp de putredă nepăsare. / Acei lunatici uitați prin Scripturi. / De fapt, acea rană crescând melancolic / Pe trenuri, pe fluturi, pe guri. // pe iluzii, pe ninsori, pe metereze. / pe bețivi, pe inimi, pe broaște. / pe teze și pe antizeze / Și pe mielul de Paște. / Pe faguri, pe scrum, pe idei. / Pe mângâieri, pe țarmuri, pe colivii. / Pe speranțele morților și pe parcuri pline cu copii. // Acea rană crescând melancolic / Pe uraniu, pe absconsul pustiu. / Pe 1054 și pe mine care nu mai pot / De-atâtea răni să scriu! Mai mult decât interesante aluziile... religioase, mai mult decât subtile, precum în poemul *Cel mai rău dintre pământeni*, care are ca temă și... Răul, dar mai ales *neatenția* Divinității, truditorea la porunci! Șaga ecumenică îl poate face să scrie și *Mă-ndrept spre Meca și sunt Meca!* Uneori are loc și câte o gâlceavă, apropo de răul din lume, de moarte, precum în *Psalm uitat*, unde dorința de filosofie bate ușor poezia, deși începutul finalului, de unde cităm mai mult, este teribil: *De fapt, cine îngăduie moartea? // (...) Eu unul n-am de gând să-mi cobor / Întreaga veșnicie-ntr-o groapă. // În fine. Trebuie să tac ca să m-auziți / Cum îmi scriu și-mi înghit cartea. / În care mă-ntrebam prea firesc / Cine îngăduie moartea?**

Este o revoltă aici existențialistă, poate elegiacă, în reflectorul căreia sunt prinși și falșii amanți și cei reali (p.37), vizitele în iad la prieteni (ceea ce ni-l face și ca un descendent al lui Oscar Wilde, care glumea că în Rai n-are niciun prieten), un nonconformist, poate, complex oedipian (vezi *Surogat de infinit*, p.61, în care aflăm cum și unde obsedantul soldat s-a risipit, printre care și *într-un dumnezeu orb din naștere. / Într-o scrisoare / pentru care / Nu s-a născut destinatar*, într-o nevroză *fără hotar...* Într-o carte, într-o urnă sau într-un plic, precum într-un *Deznodământ* (p.63).

Da, poate *Flori de scrum* (sau de cenușă din *carbonizatele Câmpii Elizee*, p.59) sau *Uraniu* (ca să ne gândim la un *Cobalt*, volum care a făcut ceva vâlvă, tot al valului de încă tineri poeți!) ar fi alte variante de titlul care ar fi fost potrivite! Deoarece, într-adevăr, Alexandru Halupa propune o poezie radioactivă, ale cărei radiații pot fi uneori cu adevărat memorabile! Sau de mirare, dar nu te pot lăsa indiferent: *Basm cu plete de monadă / Cometă cu fruntea străvezie. / Apocalipsă ce stă să cadă / pe învierea ta târzie!*(p.31).

Bref, poetul Alexandru Halupa, meșter Manole pe Dunăre, iar nu pe Argeș, după ce o scoate pe Ana din zid, se jertfește pe sine, dar mai are puterea să strige după ajutor! În ultimă instanță, din perspectiva condiției umane, ce este poezia dacă nu un nuanțat strigăt după ajutor? Nu întotdeauna precum cel al lui Munch, mai mult țipăt, de fapt, un strigăt închis *prin tomberoanele memoriei*, sintagmă întâlnită într-un text numit *Urbană* p.67 care are un final demn de strigătele din filmele după textele lui Stephen King: *Ajută-mă să cobor / de pe crucea poemului. / Dă foc tablourilor / înghite toate icoanele / și nu îndrăzni să fii tristă. / pregătește-ți casa / să devină muzeu. / În noaptea asta / oarecum dadaistă / îți văruiesc pereții / cu sângele meu.*

Poate de mult nu s-a mai încercat o quasi-disperată apropiere între inefabil și instabilitate, în care Luciditatea plângea pentru poet și lumea sa precum personajul liric din *Plânsul din urmă* p.75: *A plâns până i-a devenit lacrima dușman. / A plâns sălbatic de rar / Și în cele din urmă a aflat / Că mortul / nici nu era al ei / măcar.*

Evenimente culturale brăilene, octombrie – decembrie 2015

Mihai VINTILĂ

Cel mai important eveniment îl constituie primul târg de carte profesionist desfășurat la Brăila și intitulat *C'Arte*. În toate zilele târgului a existat un *ziar de târg* unde noutățile au putut fi consemnate și unde pe lângă informații despre târg am putut întâlni și caricaturi realizate de Costel Pătrășcan. Am putut să îi vedem și asculta pe academicienii Eugen Simion și Mircea Martin care pur și simplu au încântat auditorul cu erudiția discursurilor ținute în Sala Darclée. Aceste personalități sunt adevărate repere pentru generația tânără. Lansarea colegului Alexandru Halupa nu a rămas fără ecou. Felicitări pentru cronică pozitivă din revista gălățeană *Boema* făcută volumului *Fior decadent* de criticul Dumitru Anghel. O nouă editură a intrat în viața literară a Brăilei – Editura Placebo. Îi dorim succes și așteptăm producțiile sale pentru a le putea aduce în fața cititorilor.

Zig-Zag

Revista Porto-Franco din Galați se oprește asupra Hortensiei Papadat-Bengescu în numărul 10-11-12 (234) din 2015. Sub semnătura avizată a lui Constantin Trandafir sunt reliefate câteva aspecte ale romanelor sale. Tot în acest număr este sărbătorit Paul Goma la 80 de ani. Romanul lui Victor Acioacărlănoaiei, *Dumnezeu a murit în Bărăgan*, este considerat ultimul roman al Gulagului românesc. *In memoriam* pentru Aurel Manole are și două pagini ilustrate cu picturile sale. Mai trebuie menționate din acest număr *fișa de dicționar* a lui Gellu Dorian și *portretul de scriitor* făcut de Petruș Andrei lui Sterian Vicol. Nu este uitat moralistul tecucean Vasile Ghica asupra căruia se oprește Dan Plăeșu.

Oglinda literară din Focșani publică în numărul 168 din decembrie 2015 un mesaj de Anul Nou 1883 al lui Eminescu. Aureliu Goci comentează vocea poetică a lui Dumitru Dumitrică din ultima sa apariție *Albastrule cer, albastrule cer!* apărută la Editura Rawex Coms din București. Bogdan Ulmu se extaziază de apariția unui volum de bucate ale minorităților conlocuitoare la Editura *Ars Longa* dar din prea multă bucurie culinară uită să îi dea și numele! Doamna Lucia Pătrașcu scrie despre *Copilul nedorit Ion C. Gociu și Nelly Gociu* unde concluzionează că acest volum este un testament sentimental al autorilor. Principala informație o constituie însă recunoașterea lui Mircea Cărtărescu, după 35 de ani, că a plagiat în cartea lui de debut. Articolul preluat din *contidianul.ro* face lumină într-o controversă literară destul de mediatizată. *Generația interbelică și limba română* este pusă sub lupă și analizată de Iulian Bitoleanu. Tot pe această direcție vine și interviul acordat lui Fabian Anton de Alexandru Paleologu pus sub un titlu incitant – *Generația '27 a fost un triumf al cretinilor*. Dumitru Anghel se oprește asupra volumului de versuri *Priveghele vulturului orb* de Emilian Marcu unde observă pe lângă meșteșugul autorului și erudiția de care dă dovadă și în acest volum.

Boema din Galați nr. 82 din decembrie 2015 menționează succesele Denisei Lepădatu care a fost laureată a Galei Premiilor APLER 2015, iar Lucia Pătrașcu dezvăluie cum a fost *Festivalul literar Prietenia cuvintelor* desfășurat la *Casa Alexandru Cuza* din Galați pe 30 noiembrie unde și membri ai redacției noastre au fost prezenți. Ne bucurăm pentru Domnul Dumitru Anghel care a fost recompensat cu un *Premiu pentru cronică de carte*. Din acest număr mai remarcăm poeziile semnate de Diana Teodora Cozma, Mihaela Oancea și Melania Cuc.

Bucureștiul literar și artistic nr. 51, decembrie 2015, se remarcă prin comemorarea lui Nicolae Labiș la 80 de ani de la naștere a cărui poezie este comentată de Nicolae Cârlan, Ion Lazu și Corneliu Șerban. Florentin Popescu face o privire panoramică asupra literaturii române de azi iar Titus Vîjeu se oprește asupra lui Rudyard Kipling câștigător al Premiului Nobel în anul 1907. Brăileanul Viorel Coman pune în lumină, într-o cronică, poezia lui Nicolae Grigore Mărășanu la apariția volumului *Deșertul invizibil*. Călin Stănculescu face o incursiune în cinematografia românească a anului 2015.

Ante Portas, nr. 1 Buzău - salutăm apariția revistei. Iată că și Buzăul intră tot mai puternic în mediul cultural on-line din România. Redactor șef al publicației este Gina Zaharia, iar secretar general de redacție Laura Cozma. La cât mai multe numere!

Cultura, București, 26 noiembrie ultimul bal. Consemnăm cu tristețe încetarea acestei publicații care a încercat să fie o alternativă la unele poziții și idei din cadrul literaturii române. Augustin Buzura în materialul publicat pe prima pagină intitulat *Punct* încearcă să găsească o explicație a încetării activității acestei reviste.

Sublimă e tăcerea

Sublimă e tăcerea, aristocrată arta,
Cochetă e Atena, o citadelă Sparta
Obişnuiți cu vrăbii, invidiem pe ulii
Cuminiți ca ucenicii noi sprijinim mogulii

Justiția e oarbă că noi i-am legat ochii
Sărmană era Venus că n-avea bani de rochii
Dăm pâinea pe săgeți și arbalete proaste
Apoi murim de foame, feciorii merg la oaste;

Dar vine sindicatul și recomandă greva
Deși nu poartă vina prostiei biată Eva
Noi ne-am născut cu drepturi și ocupăm șosele
Că toată viața noastră e plină de bebele.

Și când vin scutierii ne bat de ne usucă
Mai bine penitență pe cojile de nucă!
Dar alta ne frământă, că nu-nvățăm nimica
Iar dacă vin mascații le arătăm pisica!

Avem democrație, dar ce să faci cu ea,
Că nu e de vânzare și n-o vrea nimenea;
Om fi egali cu toții, dar nu cu Unchiul Sam
El dă numai cu biciul, iar noi trăgem la ham

Și-acum la încheiere, o scurtă nota bene:
Ce greu a fost cu rușii! Dar și cu ăștia, nene!

acesta e minutul

acesta e minutul ascuns de adevăr
concluziile care le tragi zilnic de păr
dar cine să te vadă, cine să te-asculte
de sulte, de insulte și de păreri oculte
cu-atâta complezență și false plecăciuni
care se schimbă noaptea în vesele minciuni?
Iar tu vei fi silit pe toate să le-mprăștii
cum zvârl copiii pietrele din prăștii
și nu te crede nimeni, oglinzile crăpate
la bursele de știri au cota jumătate
dulceți zaharisite și noime fără noimă
că niciun șoim nu are un feminin la șoimă
acesta e minutul ascuns de adevăr
pe care n-ai să-l iei vreodată în răspăr
că viața n-are reguli precum ortografia
și DEX-ul face victime la fel ca primăria
pune-ți mănuși de damă și ochelari de soare
bastonul lui Gambeta și du-te la plimbare
ce-o fi să se întâmple, întâmple-se și gata
după ce pui ștampila, adaugă și data
s.s. indescifrabil, gravată semnătura
că asta-i anvergura: la toți să le rupi gura!

Ion UNTARU

filosofi dogmatici

filosofi dogmatici devenind chirurghi
călăresc cu zorii caii roibi și murgi
iau urma la zmei și prescriu rețete
fără epitete

dacă din resurse una, numai una
știrile pe surse - adevăresc minciuna
că e alb sau negru devenind opacă
n-are cititorul ce să le mai facă

aurul se vinde drămuț în uncii
cea mai oropsită este piața muncii
unde-și vinde omul viața netrăită
numai pentru pită!

cine e mai tare ar lovi cu pumnul
dar deontologic n-o să fie cum nu-l
sprijină mai zdravăn cineva din spate,
o să vadă luna doar pe jumătate;

asta la Deliu că la Dărmănești
nu te întreabă nimeni cine ești
careți-e partidul, care premierul
e destul să știe domnu' Calinderu

când trece parada lumea strigă ura
prefectul ne face semn să-nchidem gura
muștele și praful pot să ne dăuneze
sănătatea noastră stă în pioaneze

restul ca pe roate, scârțâie din greu
nu ne-ajunge apa pentru feredeu
morile de vânt se învârtesc degeaba
și morarii - ascultă muzică de ABBA.

Poet din Canada

AI FRANCISC

Mărunțiș

Vroiam să-ți plătesc în stanțe
 Romanța zilei de atunci
 Dar tu
 M-ai privit ca pe o jumătate de lună
 Și mi-ai spus galben lămâi
 Că nu aveai nevoie de mărunțiș.

Viața

Viața
 Îmi întoarce spatele
 Da' nu-i bai
 O iau de fund
 Și totul devine fierbinte.

Cineva

Cineva
 Umblă înaintea mea
 Și-mparte pământul
 În case de nebuni
 Și grădini zoologice
 Și la urmă se-ntoarce spre mine
 Și-mi cere s-aleg.

Turmă

Aveam o cireadă imensă
 De milioane de elefanți
 Mari și cu gesturi lente
 Și fără gânduri de răzvrătire
 Dar nu dădeau lapte
 Sau miere
 Și trecătorii flămânzi
 Se mulțumeau să consume totul
 Din creierul meu.

Daniela VOICULESCU

din volumul *Chandra*

roz cu aromă de piersică

stoluri de porumbei, miroase a noi!
september morning ... Settembrini.
 smochine... după zmeură și afine!
a noi cei vechi, nu? și vechi, și noi!
 libelule cu buze albastre... la radio!
ăsta are butonul vizibil! Mercedes
 cu *te doresc!*, vineri cu tiv de mână,
 roz cu aromă de piersică, ochelari cu
 nisip purtat de vânt ... Rummy în hamac.
tonight is the night. it's the creation of
that land of Eternity. it's not an ordinary
night, it's a wedding of those who seek
Love. Închide ușa, septembrie rămâne
 la noi! *september morning, Settembrini.*

m-ai adormit, femeie!

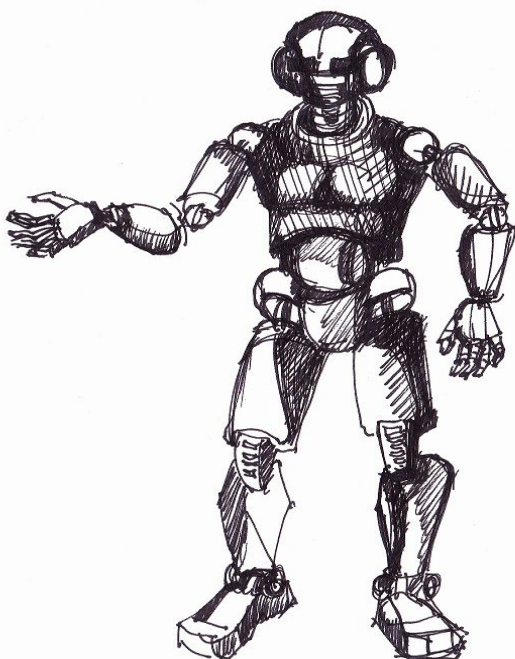
vrăji cu fulgi de ananas...
 toată dimineața mi s-a plimbat
 ceainăria prin cap! Miki e dulce
 și cremos, motan din alt timp...
 visând șoricei din felii de migdale.
ce faci, vijelie? trec pe lângă pian,
 pe lângă orchideea albă... cu gust de
 perlă! ăsta e inorogul meu de sofran!
 foaie verde, Shalimar, el e mai liniștit,
 e mai tânăr... straniu foșnitor! un plop
 de culoarea vișinei coapte! el, mate,
 eu, *Oriental Night*, fără sfârșit...
 e toamnă, Shalimar, și plouă cu piper
 alb și nalbă liliac! e marți, cu rădăcini
 de ghimbir, cuburi de mango și boboci
 de trandafir galben... el, mate zâmbind!
sunt un geamăn pozitiv. S, strălucitor,
 seară de culoarea chihlimbarului, sete
 de lampioane cu albăstrele! el, iguană
 privind salcie neagră cu sâni verzi, de
 malachit! fluturele a adormit. scriu...
moarte. viață. cenușiu-verde. coadă
de pește. nu întreba dacă te iubește!
 eu, *Oriental Night*, fără sfârșit...
 rooibos, scorțișoară, vanilie, anason,
 iasomie... albatros, dormind pe valuri,
 și lacrimi de privighetoare violet.
 cânta Cesaria... Sodade.

Reflexii

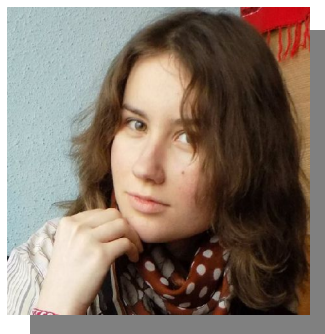
Uneori o frântură de discuție prinsă din zbor poate provoca un profund act de meditație. A.S. îi explica unui băiat cum se realizează un program sau o aplicație. Am înțeles imediat procesul creației, deși îmi era un domeniu străin. S. vorbea despre noțiune ca despre ceva abstract, nu obiectul în sine, ci cuvântul care îl definește și o seamă întregă de caracteristici (funcții, proprietăți, însușiri, para-funcții etc.). Dacă ai definit noțiunea, ai creat deja un tipar pentru milioane de obiecte ce se pot construi în funcție de noțiunea ta.

Apoi a făcut o comparație care mi-a atras atenția în mod deosebit: *Imaginează-ți că ai fi Dumnezeu și ai vrea să crezi ceva!... Atunci vei descrie acel obiect așa cum ți l-ai imaginat pentru a putea lua naștere.*

Pe acest lucru se bazează toată tehnologia modernă? Dacă aș fi Dumnezeu? Pot fi Dumnezeu în anumite domenii? Acum se ajunge la adevărata problemă: ca Dumnezeu ce pot face, îmi sunt puterile nelimitate? Astfel, se ajunge la *păcatul luciferic* - încercarea de a fi Dumnezeu - ce pare să stăpânească totul în jur.

Desen de Gheorghe Mosorescu

Georgiana TUDOR

Lucian Blaga spunea că lacul oglindește *norii încercând să fie cer*, totul pe pământ acționează astfel. Teoria cu noțiunea este o dovadă că umanitatea a înțeles că *la început a fost Cuvântul*. Procesul *demiurgic* a fost înțeles, așa că omul și-a creat un mediu virtual în care să poată fi Dumnezeu. Ce altceva reprezintă *Information Technology*, dacă nu un mediu virtual ce stochează și manevrează noțiunile din vaste domenii.

După cum anticipa Isaac Asimov, în curând toate noțiunile, toate cunoștințele lumii vor fi înmagazinate pe un *pc* sau *stick*, dar dacă prin absurd, rețeaua energetică a Pământului va cădea sau vreun meteorit va apărea și va modifica *magnetismul pământului*, atunci omenirea ar fi victima unei catastrofe mai mari decât arderea *bibliotecii din Alexandria*. Cele câteva cărți rămase prin muzee ar reprezenta baza noii civilizații.

Nu-mi pot imagina haosul iscat de căderea rețelei computerizate, s-ar impune instaurarea unei noi ordini... Peste toate, este interesant să te gândești că ceea ce a creat omul consumă *resurse*, iar ceea ce a creat Dumnezeu este *energie pură*.

Ceasul poate s-a apropiat cel mai mult de *principiul demiurgic*, același lanț trofic de roțițe ce se îmboldesc una pe alta la rotire, dar greșesc, ceasul are baterie, ceasul stă, pe când Universul, nu sau...

Orice dependență înseamnă înrobire.

În filmele S.F. roboții pun stăpânire pe omenire, aduc *sfârșitul lumii*, noi ar trebui să prevenim aceasta, nu-i așa?